

Sf. Cuv. Hariton Mărturisitorul; Sf. Proroc Baruh; Sf. Cuv. Neofit
Zăvorâtul din Cipru
La Sfânta Liturghie

Joi, săptămâna a 17-a după Rusalii, 28 septembrie 2023

Troparul Învierii (troparul hramului, *al glasului de rând*), *glasul al 7-lea*

Zdrobit-ai cu Crucea Ta moartea, deschis-ai tâlharului Raiul; plângerea mironosițelor ai schimbat-o și Apostolilor a propovădui le-ai poruncit, că ai înviat, Hristoase Dumnezeule, dăruind lumii mare milă.

Troparul Icoanei Izvorătoare de Mir a Maicii Domnului Ivion din Hawaii (troparul hramului, 23 sept/6 oct), *glasul 1, Podobie: Locuitor pustiului...*

Închinându-ne înaintea preamăritei tale Icoane Ivion, Fecioară, ne umplem de străină și nespusă dulce mireasmă; și mirul, revărsându-se din ea, dă vindecare celor credincioși și pocăință și lacrimi celor ce cu dorire îți strigă ție: Slavă mijlocirii tale, Preacurată! Slavă minunilor tale! Slavă darurilor tale, pe care le dai nouă, Marie, Mireasa lui Dumnezeu!

Joi: **Troparul Sfinților Apostoli**, *glasul al 3-lea*

Sfinților Apostoli, rugați-L pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de păcate sufletelor noastre.

și **Troparul Sfântului Ierarh Nicolae**, *glasul al 4-lea*

Îndreptător al credinței și chip al blândeții, învățător al înfrânării te-a arătat pe tine, turmei tale, adevărul lucrurilor. Pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte și cu sărăcia cele bogate; Părinte Ierarhe Nicolae, roagă-L pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sf. Cuv. Hariton Mărturisitorul, *glasul al 8-lea*

Cu curgerile lacrimilor tale ai lucrat pustiul cel neroditor și cu suspinurile cele dintru adânc ai făcut ostenele tale însutit roditoare; și te-ai făcut luminător lumii, strălucind cu minunile, Hariton, Părintele nostru. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sf. Ier. Martir Antim Ivireanul, mitropolitul Țării Românești (27 septembrie), *glasul al 3-lea*

Sfinte Părinte Ierarhe Antim, după vrednicie ai fost rânduit păstor și învățător turmei tale, și cu înțelepciune dumnezeiască ai revărsat râurile sfințelor tale cuvinte. Viața ai pus-o pentru păstoriții tăi și cununa muceniei ai dobândit de la

Hristos Dumnezeu, pe Care roagă-L, Sfinte Părinte Ierarhe Antim, să dăruiască pace și mare milă celor ce săvârșesc sfântă pomenirea ta.

Condacul Învierii (condacul hramului, al glasului de rând), *glasul al 7-lea, Podobie: Nu mai păzește încă sabia...*

Nu va mai putea încă stăpânia morții cu puterea să țină pe oameni, că Hristos S-a pogorât, sfărâmând și stricând puterile ei. Legat este iadul. Prorocii cu un glas se bucură, zicând celor ce erau în credință: Sosit-a Mântuitorul. Ieșiți, credincioșilor, la Înviere!

Joi: **Condacul Sfinților Apostoli**, *glasul al 2-lea*

Pe propovăduitorii cei tari și de Dumnezeu vestitori, pe cei ce sunt căpeteniile ucenicilor Tăi, Doamne, i-ai primit întru desfătarea bunătaților și odihnei Tale; căci chinurile acelora și moartea le-ai primit mai mult decât toate jertfele, Cel ce Singur știi cele din inimă.

Și **Condacul Sfântului Ierarh Nicolae**, *glasul al 3-lea*

În Mira, Sfinte, sfințit slujitor te-ai arătat; că, Evanghelia lui Hristos plinind-o, Cuvioase, ți-ai pus sufletul pentru poporul tău; mântuit-ai pe cei nevinovați din moarte. Pentru aceasta te-ai sfințit, ca un mare tăinuitor al harului lui Dumnezeu.

Condacul Sf. Ier. Martir Antim Ivireanul, mitropolitul Țării Românești (27 septembrie), *glasul al 3-lea, Podobie: Fecioara astăzi...*

În țara noastră sfințitor te-ai arătat, Sfinte Ierarhe. Că Evanghelia lui Hristos cu râvnă o ai împlinit, pe poporul cel credincios l-ai luminat, lăcașuri Sfintei Treimi ai ridicat, sufletul ți-ai pus pentru turma lui Hristos. Pentru aceasta te-ai încununat de la Hristos Dumnezeu cu daruri netrecătoare.

Slavă...

Condacul Sf. Cuv. Hariton Mărturisitorul, *glasul al 2-lea, Podobie: Pe întărirea cea neclintită...*

Pe nevoitorul buneii credințe, și pe râvnitorul adevărului, astăzi toți credincioșii cu cântări și cu laude să-l mărim; pe Hariton păstorul și dascălul, și luminătorul lumii cel precuvios; căci se roagă Domnului pentru noi toți.

Și acum...

Condacul Icoanei Izvorătoare de Mir a Maicii Domnului Iviron din Hawai (condacul hramului), *glasul al 8-lea, Podobie: Deși sfântă Icoana ta...*

Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, Doamnă, din sfânta și slăvita ta Icoană Iviron, ce a răsărit în insulele Hawai, din dragostea Fiului tău și prin harul și mijlocirea ta, dulce mir izvorăște nespus, care degrabă alină durerile și neputințele celor ce cu bucurie aleargă la cinstitul tău chip. Preamărită Împărăteasă și Maică milostivă, îți strigăm ție: Bucură-te, Portăriță bună, care deschizi credincioșilor ușile raiului. *(se încheie lung)*

Chinonicul, glasul al 3-lea: Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme. Aliluia, Aliluia, Aliluia. *(Psalm 111: 6)*

Sinaxar

În această lună, în ziua a douăzeci și șaptea, pomenirea Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, Mitropolitul Țării Românești.

Acest ales al lui Dumnezeu s-a născut în Iviria (Georgia sau Gruzia de astăzi) pe la anul 1650, din părinții dreptcredincioși, Ioan și Maria, primind numele de botez Andrei. Crescut și educat în duhul tradiției ortodoxe, tânărul Andrei a primit de la Dumnezeu darul picturii și sculpturii bisericești. Odată, năvălind turcii pe meleagurile sale natale, a fost luat rob și dus la Constantinopol, unde a îndurat amărăciunile și umilințele vieții printre cei străini de neamul lui și de credința creștină. După un timp, a fost răscumpărat de Patriarhia Ecumenică, unde a slujit lui Dumnezeu ani îndelungați ca mirean, desăvârșindu-și priceperea artistică și cunoașterea limbilor greacă, turcă și arabă.

Pe la anul 1690, la recomandarea Patriarhului Ierusalimului Dositei Notara, este adus în Țara Românească de către binecredinciosul voievod Constantin Brâncoveanu, pentru a ajuta la tipărirea cărților bisericești și la dezvoltarea culturii și artei românești. A îmbrăcat haina monahală, primind numele de Antim, și a fost hirotonit ieromonah la Mănăstirea Snagov, lângă București. În vara anului 1691, fostul episcop al Hușilor, Mitrofan, îi lăasă în grijă tipografia Mitropoliei Țării Românești. Devenit între timp egumen, în vara anului 1694 - înțelegând rolul și valoarea educației prin carte a oamenilor - a întemeiat la Snagov o renumită școală tipografică, ostenindu-se neîncetat pentru desăvârșirea "meșteșugului tipografiei și în dreptărilor cuvintelor românești", ieșind din mâinile lui, adevărate comori de cărți dintre care amintim câteva: "Antologhionul", "Evangheliarul", "Floarea darurilor", "Carte sau lumină", "Octoiul", "Capete de poruncă", "Învățătură bisericească", "Mărturisirea ortodoxă", primul "Liturghier greco-arab", "Ceaslovul greco-slavo-român".

La 16 martie 1705 a fost ales, iar a doua zi înscăunat episcop de Râmnicu Vâlcea, dovedindu-și și aici frumoasele calități de bun iconom și om de carte, tipărind în mai puțin de trei ani 9 cărți, între care cea mai importantă, “Tomul bucuriei”, cu aproape 800 de pagini, cuprinde cinci lucrări polemice îndreptate împotriva eterodocșilor care încercau să dezbine Ortodoxia în Țările Române, mai ales în Ardeal. S-a preocupat și de repararea, zugrăvirea și sfințirea multor biserici precum și a mănăstirilor Strehaia, Surpatele, Cozia, Govora (unde a și rămas zugrăvit în frescă chipul marelui ierarh). Cu totul deosebit este faptul că vlădica Antim a început acum seria unor tipăriri românești, menite să ducă la biruința limbii naționale în Biserică. Astfel, în 1706, a tipărit “Molitvelnicul”, prima ediție românească în Muntenia, traducerea din limba greacă aparținându-i, de asemenea, vrednicului ierarh.

La 22 februarie 1708, în Duminica Ortodoxiei, a fost înscăunat mitropolit al Țării Românești, ca urmare a recomandării testamentare a mitropolitului Teodosie, care păstorise credincioșii din Țara Românească timp de 40 ani. Imediat după înscăunare, Antim a mutat tipografia de la Râmnic la Târgoviște, unde a imprimat alte 18 cărți, dintre care 11 în românește.

Dar cea mai valoroasă operă literară a mitropolitului Antim Ivireanul o constituie “Didahiile” sale. Sunt 28 de predici rostite în cursul arhipăstoririi sale la diferite sărbători împărătești sau ale Maicii Domnului și ale sfinților, la care se adaugă șapte cuvântări ocazionale, la anumite evenimente importante.

Mitropolitul Antim a desfășurat, așadar, o bogată activitate tipografică (63 de cărți, 39 fiind lucrate cu mâna sa, 21 în limba română). Multe dintre cărți au fost pregătite pentru tipar de el însuși, Părintele folosind atât cerneala de diferite culori, cât și gravuri în lemn, xilogravuri cu inscripții în limba greacă, ornamente tipografice, motive vegetale și chiar coperte imprimate cu aur. Sfântul n-a tipărit cărți doar pentru a-i rămâne numele însemnat pentru posteritate, ci a ales pe acelea care erau cele mai de folos preoților și credincioșilor, pe înțelesul tuturor, în limba vorbită a poporului, limbă pe care el a îmbogățit-o și a înfrumusețat-o, devenind astfel întemeietorul limbii literare și liturgice românești.

Începută în primăvara anului 1713, Mănăstirea Tuturor Sfinților, construită în București după planurile Mitropolitului Antim, reprezintă o bijuterie a stilului arhitectonic brâncovenesc și poartă cu adevărat pecetea sufletească a ctitorului ei. “Această sfântă biserică, ce am zidit întru slava lui Dumnezeu și întru cinstea și pomenirea Tuturor Sfinților, fiind rodul ostenețelor mele cele multe, am dat-o și

am închinat-o cu mare plecăciune și cucernicie marelui Dumnezeu” - scria mitropolitul Antim în “Așezământul Mănăstirii” (testamentul), pe care l-a lăsat viețuitorilor acestui locaș, cerându-le să-și împlinească menirea cât mai deplin, potrivit poruncilor evanghelice, spre folosul și mântuirea credincioșilor, spre ajutorarea celor lipsiți și spre mângâierea celor întristați. Nici o altă personalitate, în vremea aceea, nu s-a aplecat cu atâta hotărâre și curaj, cu atâta dragoste și înțelegere spre cei săraci și uitați.

Bun patriot și luptător împotriva asupririi turcești, care deja prevestea instalarea regimului fanariot, mitropolitul Antim a fost arestat, la porunca lui Nicolae Mavrocordat, în martie 1716 și a îndurat din nou umilințe și chinuri în temnițele domnești până în toamna aceluiași an, când a fost caterisit pe nedrept de Patriarhia Ecumenică și condamnat de către sultan la închisoare pe viață, în Mănăstirea Sfânta Ecaterina din muntele Sinai. Pe drum, însă, ostașii turci l-au omorât și i-au aruncat trupul în apele Tungiei, un afluent al râului Marița, lângă Adrianopol, în Bulgaria de astăzi.

Prin faptele și darurile sale deosebite, prin smerenia și dragostea de pocăință, Sfântul Antim a luminat viața duhovnicească a vremii și a bine-înmirosat vremurile de pe urmă. A cules înțeleșurile Evangheliei și le-a exprimat în limba română, în care a vorbit și a scris limpede și frumos, zugrăvind în chip minunat icoana dorului de Dumnezeu.

Viața sfântă și moartea martirică a mitropolitului Antim Ivireanul au făcut ca, în 1916 (23-25 mai), cu prilejul comemorării a 200 de ani de la trecerea sa la cele veșnice, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române să propună canonizarea sau trecerea în rândul sfinților a marelui ierarh.

Ca urmare, după 50 de ani, în 1966, Patriarhia Ecumenică a ridicat anatema și caterisirea ce fuseseră aruncate în mod nedrept asupra Sfântului Antim. În anul 1992 (19-20 iunie) Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a trecut în rândul sfinților din calendar pe Ierarhul Martir Antim Ivireanul, cu zi de pomenire pe 27 septembrie.

Cu ale cărui sfinte rugăciuni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluiește-ne pe noi. Amin.

Rugăciune către Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul

Sfinte al lui Dumnezeu, Ierarh și Martir, Părinte Antim, care pe pământ toate neputințele și ispitele de la cel rău, cu darul lui Dumnezeu le-ai biruit; roagă-te neîncetat și pentru noi nevrednicii și păcătoșii, ca să primim, prin rugăciunile tale, daruri duhovnicești: darul cunoașterii păcatelor noastre, iertare de păcatele noastre prin mărturisire, vreme de pocăință cu lacrimi curate, răbdare a necazurilor ce ne vin din cauza păcatelor noastre, puterea de a ierta pe semenii noștri pentru necazurile pricinuite, voință neînduplecată în isпитirile diavolilor, îndelungă răbdare în încercările trimise de Dumnezeu spre sporirea noastră, creștere în credință, în nădejde și mai ales în dragoste către Dumnezeu, către toți semenii noștri și către toată făptura, rugăciune curată întru trezvia minții, discernământ al gândurilor, al cugetelor și al duhurilor, întru adâncă smerenie aflându-ne noi cu darul lui Dumnezeu.

Cu negrăite suspinuri, te rugăm: Sfinte Părinte Antim, cere-I Mântuitorului Hristos, la Tronul căruia ai aflat sfântă îndrăzneală, să trimită și asupra noastră darul sfințeniei Sale, ca să se preamărească pururea numele Său întru noi, ca întărindu-ne harul Lui în gând, în cuvânt și în faptă, să ne ajute a sluji lui Dumnezeu și aproapelui nostru în toată vremea, spre mântuirea sufletelor noastre la înfricoșătoarea Judecată, cu puterea și lucrarea sfințelor tale rugăciuni și cu mila Prea Sfintei și de viață făcătoarei Treimi: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!

https://www.sfintiromani.ro/ro/pagina/377/septembrie_antim_ivireanul_slujba